

មជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជា

ការបញ្ចប់សក្ខីកម្មស្របនឹងពេល ខុច ធ្វើជាសាក្សីនៅពេលចុងក្រោយ

ដោយ ម៉ែឌីល សាលីបា

ថ្ងៃទី១៦ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០៧

ប្រែសម្រួលដោយ ខី សុដ្ឋា

គុណការនៅក្នុងការកាត់ទោស កាំង ហ្គេកអ៊ាវ ហៅ ខុច នៅពេលចុងក្រោយក្នុងការប្រឈម មុខទៅនឹងសំណួរពីស្ថាប័នព្រះរាជអាជ្ញានិងមេធាវីការពារក្តីលើបញ្ហាអត្តចរិតរបស់គាត់។ ស្ថាប័នព្រះរាជ អាជ្ញាបានព្យាយាមក្នុង ខុច ដូចជាបុរសម្នាក់ដែលមានភក្តីភាពចំពោះខ្មែរក្រហមរហូតដល់ពេលផុត រលត់ចុងក្រោយនៃរបបនេះខណៈ ដែលក្រុមមេធាវីការពារក្តីផ្ដោតទៅលើការសុំអភ័យទោសរបស់ ខុច ចំពោះជនរងគ្រោះ និងការយល់ដឹងរបស់គាត់អំពីពិរុទ្ធភាព។

សហព្រះរាជអាជ្ញាបានចង្អុលបង្ហាញពីចរិតលក្ខណៈរបស់ ខុច ថាជាបុរសម្នាក់ដែលមានមោទន ភាពចំពោះតួនាទីខ្លួននៅក្នុងស្ថាប័ន (មន្ទីរស-២១) ពីព្រោះគាត់ធ្លាប់មានទិកាសធ្វើការជាមួយថ្នាក់ ដឹកនាំជាន់ខ្ពស់បំផុតនៃរបបខ្មែរក្រហម។ សហព្រះរាជអាជ្ញាបានអះអាងថា ខុច ប្រតិបត្តិតាមកាតព្វ កិច្ចរបស់គាត់ដោយយកចិត្តទុកដាក់បំផុត និងសប្បាយរីករាយក្រៃលែង។ សហព្រះរាជអាជ្ញា បាន ណែនាំថា ការឈររបស់ ខុច ត្រូវបានជំរុញទឹកចិត្តកាំងពីដំបូងដោយមូលដ្ឋានមួយនិងដោយភាពស្មោះ ត្រង់ចំពោះរបបខ្មែរក្រហម។ ខុច ទទួលខុសត្រូវថា ការឈររបស់គាត់ គឺត្រូវបានធ្វើដោយការជំរុញ មិនមែនដោយសារតែភាពស្មោះត្រង់ចំពោះរបបនោះទេ ប៉ុន្តែគាត់ធ្វើដោយភាពភ័យខ្លាចចំពោះសុវត្ថិ ភាពរក្សាផ្ទាល់នៅវិញទេ។ បន្ទាប់ពីឃើញមនុស្សជាច្រើននៅជិតស្និតនិងគាត់ជាប់ទាក់ទងទៅនឹងសត្រូវ គាត់យល់ថា ការចាប់ខ្លួនគាត់ក៏មិនអាចជៀសផុតទេ ហើយ ខុច មានតែរស់នៅដើម្បីបន្តធ្វើថ្នាក់លើ សប្បាយចិត្តតទៅទៀត។

សហព្រះរាជអាជ្ញាក៏បានអះអាងទៀតថា ខុច មានភាពស្មោះត្រង់ចំពោះខ្មែរក្រហមរហូតមក ដល់ថ្ងៃ ដែលគាត់ត្រូវបានចាប់ខ្លួនក្នុងឆ្នាំ១៩៧៧ ហើយគាត់មិនព្រមទទួលស្គាល់ពីការទទួលខុសត្រូវ ព្រហ្មទណ្ឌជាបុគ្គលទេ រហូតដល់ពេលគាត់បានជួបមេធាវីរបស់គាត់លើកដំបូងនៅក្នុងឆ្នាំ២០០៧។ ព្រះរាជអាជ្ញាបានបញ្ជាក់ថា តាមការពិត ខុច មិនបានបោះបង់ចោលបក្សទេបន្ទាប់ពីបរាជ័យថ្ងៃទី១៦ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៧៧។ ខុច ទទួលស្គាល់ថា គាត់ត្រូវបានប្តូរជាខ្លួនជូនបដិវត្តន៍នៅពេលចាប់ផ្តើមនៃ របបខ្មែរក្រហម ប៉ុន្តែគាត់បានអះអាងថា គាត់ចាប់ផ្តើមបាត់បង់ទំនុកចិត្តចំពោះបក្សម្តង ពេលដែល

គាត់បានយល់ដឹងពីចិត្តនៃបទឧក្រិដ្ឋរបស់បក្ស ។ ខុច បានពន្យល់ថា គាត់មិនមានលទ្ធភាពក្នុងការរើ
បំរាស់ដើម្បីចាកចេញទេ ដោយសារតែភាពភ័យខ្លាចពីសុវត្ថិភាពធ្វើឲ្យគាត់ត្រូវតែបន្ត ។

បន្ទាប់មកក្រុមមេធាវីការពារក្តីបានព្យាយាមចង្អុលបង្ហាញថា វិប្បដិសារីរបស់ ខុច បានធ្វើ
ឡើងដោយភាពស្មោះត្រង់ និងពីការយល់ដឹងនៃសេចក្តីពិរុទ្ធដោយគ្មានលក្ខខ័ណ្ឌ ។ ខុច បានយល់ព្រម
ទទួលនូវការពោលអះអាងថា ក្នុងនាមប្រធានមន្ទីរស-២១ គាត់បានប្រព្រឹត្តនូវការសម្លាប់ប្រជាជន
កម្ពុជាក្នុងលក្ខណៈដាច់ខាតហើយគ្មានមេត្តា ។ ខុច បាននិយាយថា គាត់ទទួលខុសត្រូវទាំងផ្នែកច្បាប់
និងផ្នែកអារម្មណ៍ ចំពោះឧក្រិដ្ឋកម្មដែលបានប្រព្រឹត្តនៅមន្ទីរស-២១ និងមិនអាចជំរាស់ទៅនឹងសេចក្តី
សំរេចរបស់សាលាជម្រះក្តីបានទេ ។ ខុច បាននិយាយពាក្យសុំទោសម្តងទៀត ចំពោះជនរងគ្រោះ និង
បានសុំឲ្យមានការអភ័យទោសសារជាថ្មីម្តងទៀត ។

នៅពេលរសៀល អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបានចាប់ផ្តើមការឆររបស់ខ្លួនយ៉ាងខិតខំប្រឹងប្រែង
ក្នុងការទទួលយកសំណើរសម្រាប់ដាក់ឯកសារបន្ថែម ដែលមិនទាន់បានធ្វើមុនពេលដំណើរការសាលា
ដំបូង ។ នៅក្នុងវិធាន៨៧(វិធានភស្តុតាង) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងផ្អែកទៅលើសេចក្តី
សំរេចរបស់ខ្លួនលើភស្តុតាងដែលធ្លាប់បានដាក់ និងកម្មវត្ថុក្នុងការពិនិត្យ ។ ភស្តុតាង គឺជាផ្នែកមួយនៃ
សំនុំរឿង ប៉ុន្តែវាមិនធ្លាប់បានយោងនៅក្នុងអំឡុងពេលកាត់សេចក្តីទេ គឺគ្រាន់តែដាក់បង្ហាញនៅចំពោះ
មុខភាគី ។

បញ្ហាចម្បងនៃរឿងវិវាទរវាងស្ថាប័នព្រះរាជអាជ្ញា និងមេធាវីការពារក្តី បានលើកឡើងពី
សំណើរបស់ស្ថាប័នសហព្រះរាជអាជ្ញា ក្នុងការស្នើសុំឲ្យដាក់នូវសេចក្តីពន្យល់ពីចម្លើយសារភាពនៅមន្ទីរ
ស-២១ ដែលមិនបានយោងនៅអំឡុងពេលកាត់សេចក្តី ។ កម្មវត្ថុចម្បងរបស់មេធាវីការពារក្តី គឺមិន
មានឱកាសក្នុងការពិនិត្យចម្លើយសារភាពទាំងនេះទេ ។ មេធាវីការពារក្តីកត់សម្គាល់ថា វាបានបង្ហាញ
ភិនភាគមិនត្រឹមត្រូវជាច្រើននៅក្នុងការបកប្រែមួយចំនួននិងសេចក្តីពន្យល់ ដែលត្រូវបានយោងនៅក្នុង
ពេលកាត់សេចក្តី ។ តាមរយៈមេធាវីការពារសិទ្ធិឲ្យជនជាប់ចោទ ខុច មានលទ្ធភាពក្នុងការផ្តល់ឲ្យអង្គ
ជំនុំជម្រះសាលាដំបូងនូវបរិបទនៃសារវិភាគដ៏សំខាន់ យោងការសារភាព ដោយសារតែ ខុច បានធ្វើ
សេចក្តីពន្យល់ផ្ទាល់ខ្លួនជាច្រើនក្នុងចំណោមចម្លើយសារភាពទាំងនោះ ។ ដូច្នោះ មេធាវីអះអាងថា ការ
អនុញ្ញាតឲ្យអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងមានជំនឿទៅលើសេចក្តីពន្យល់អំពីចម្លើយសារភាព ដែលមិនបាន
ពិនិត្យដោយមេធាវីការពារក្តី គឺធ្វើឲ្យខូចប្រយោជន៍ដល់ជនជាប់ចោទ ។

អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង នឹងប្រជុំដោយសង្ខេបនៅពេលព្រឹកស្អែក ដើម្បីទទួលសំណើចុង
ក្រោយសម្រាប់ការដាក់ជូននូវឯកសារបន្ថែម ដែលចំនុចខ្លះត្រូវបានរំពឹងទុកថា នឹងពន្យារពេលរហូត
ដល់សេចក្តីសំអាងចុងក្រោយនៅថ្ងៃទី២៣ ខែវិច្ឆិកា ។